

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

לפני כבוד השופט אלי אברבנאל

- העותרים**
1. מועצה מקומית זכרון יעקב רשויות מקומיות 500293006
  2. צלול - עמותה לאיכות הסביבה עמותות 580350940
  3. מ. מ. ג'יסר אל זרקא רשויות מקומיות 500205414
  4. מועצה אזורית מגידו רשויות מקומיות 500223136
  5. מועצה מקומית פרדס חנה - כרכור רשויות מקומיות 10000000210
  6. מועצה אזורית עמק חפר רשויות מקומיות 10000000535

נגד

- המשיבים**
1. ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה חברות
  2. נובל אנרג'י מדיטרניאן לימיטד חברות 560017162

נוכחים:

ב"כ העותרים – עו"ד יונתן ברמן; עו"ד אורי אדלשטיין; עו"ד יעל פלג
 ב"כ המשיבה 1 – עו"ד כוכבית נצח דולב; עו"ד מאור סבג
 ב"כ המשיבה 2 – עו"ד אדמון; עו"ד קהת;

פרוטוקול

1
2
3
4
5
6
7
8
9

10 **ב"כ המשיבה 1**: לא יכלנו להמשיך עם הצו הארעי שנמשך וחשוב לנו לשכנע שיש לבטל אותו. אנחנו
 11 נמצאים בתוך תקופת ההרצה כאשר אנו אמורים בתחילת שבוע הבא להתחיל את זרימת הגז. אנו
 12 אמורים לתת הודעה 48 שעות לפני שאנו מתחילים להזרים, לכן כל עיכוב עלול להביא ואתנו למצב
 13 שאנו לא נצליח להזרים את הגז ביום ראשו. מבחינתנו הגז גורם נזק בשלושה מישורים עיקריים –
 14 האחד הוא ביחסינו עם ממשלת ירדן, העיכוב בהזרמה של הגז עלולה לגרום למשבר ביחסים בין
 15 ישראל לירדן. הצו הארעי הוא זה שפוגע באיכות הסביבה. הגז הטבעי הוא אלטרנטיבה בשימוש
 16 בחומרים דליקים אחרים שמזהמים את הסביבה. כל המטרה שלנו בגז הטבעי שיהיה שימוש לתחליף
 17 בפחם אשר גורמת לזיהום. ויש את הנזק הכלכלי שהוא עצום. כל הנזקים הללו עומדים על עתירה
 18 שאין לה כלום מאשר לזרות חול בעיני בית המשפט.
 19 אנחנו בתוך תקופת ההרצה.

20

21 **סמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מר גיא סמת**: בתקופת ההרצה יש ניקוי של הצנרת. יש בה חנקן,
 22 סביבה אינרטי שגורמת לסכנה. אחרי שמנקים אותה צריך לפלוט את הגז הטבעי ולהגיע שמצב שהגז
 23 נקי, שאפשר לסגור את המערכת ולהפעיל אותה כמו שהיא מופעלת בשגרה. כאשר הגענו למצב שבו
 24 הגז הטבעי מופעל ואפשר להפעיל את אמצעי המניעה, זה מצב שבו יש הפחתה של הזיהום. בזמן
 25 ההרצה יש לנו פליטה מוגברת אשר על פי מודלים שערכנו, לא מצאנו שהיא תעלה את הריכוז שיש
 26 בחוף בצורה משמעותית. היא מעלה לפי הממצאים שלנו 3.6% מהערכים של התקן. אם התקן הוא

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 3.9, לנו יש אפליקציה שנקראת אוויר בסביבה (מציג לבית המשפט את האפליקציה ואת הערכים
2 שכרגע בחוף הכרמל). התקן הוא 3.9 ביום, ויש לנו את התקן המחמיר בעולם וגם ממנו מותר על פי
3 הכללים 7 פעמים בשנה לחרוג.

4

5 ב"כ המשיבה 1: העליה הקטנה אל תהיה בכל תקופת ההרצה, אלא תהיה בתוך תקופת ההרצה בשתי
6 פעימות בנקודות זמן מסוימות בתקופת ההרצה.

7

8 **סמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מר גיא סמת:** אנחנו מודדים בצורה רציפה או קרוב לרציפה
9 במרחק של דקות מסוימות ויודעים מה הריכוז שנפלט בתוך האסדה. אם קיבלנו נתונים לא נכונים
10 אפשר לעשות עצירה שלה. ניתור בהסדה עצמה, מרחק של 10 ק"מ מהחוף, תנאים מטאורולוגיים,
11 מודלים שהם המקובלים בעולם – כל זה מוביל אותנו למסקנה שלא צפויה להיות חריגה.

12

13 **יוסי ורצבורגר, הממונה על ענייני נפט מטען משרד האנרגיה:** האסדה נבנתה במספר מקומות בעולם,
14 בעיקר בארה"ב, הגיעה לפה בחלקים. החלקים כמו לגו ענק נבנו במקום שנקבע לפי תמ"א 37ח.

15 לאחר שהחלקים הגיעו לפה, החלו לחבר את החלקים הנדסית. לאחר שגמרו לחבר, צריכים לבדוק
16 שהכל תקין, ואיך בודקים זאת? לוקחים גז מטופל שמגיע מול חופי אשדוד, נכנס למערכת המלאכה
17 הארצית מובל צפונה ונכנס לאסדה. מכניסים ואתו לתוך האסדה, הגז מפעיל את הגנרטורים
18 שבשגרה, מפעיל את כל המערכות. מה שהאסדה עושה זה דימוי בהיבט הלחצים, דליפות, הפעלת
19 גנרטורים – זה מה שנעשה מה – 19.11. אומרים שהאסדה תקינה, הכל תקין, אנחנו מקבלים על זה
20 פידבק מחברת פיקוח צד שלישית שמדווחת לנו שהכל נבדק ותקין, ואפשר להפעיל את האסדה.
21 ההזרמה הזאת נעשתה, וגם היה פעמיים, המקסימום 8 שעות – יש שני צינורות שמגיעים מלב הים,
22 כ – 100 ק"מ לאסדה. האסדה תקינה, עכשיו אנחנו צריכים להתחיל לשאוב את הגז מהבערות שלו
23 באזור 110 ק"מ ממיקום האסדה, ישנו צינור של 18 אינץ' שהוא מלא כרגע בחנקן. הפעולה הראשונה
24 שצריכה להתבצע זה לפתוח את הבערות, יש כמו שיבר שנותן לגז באופן טבעי לעלות בלחצים ולהתחיל
25 לזרום בצינור. בצינור יש חנקן, הגז שמגיע מקרקעית האדמה, אנחנו פותחים שתי בארו תבשלב ראשון
26 – באר אחת בלחץ של 150 יחידה מסוימת ואחר כך הבאר השניה. הבערות עולות ואז הגז מתחיל
27 לדחוף את החנקן שנמצא בכל הצינור, הוא דוחף אותו יחסית בשלמות כי מדובר בגז מסיבי, כמו פקק.
28 מהרגע שפתחו את הבערות עד שהחנקן יוצא באסדה זה כ – 5 שעות. לאחר מכן, זה הזמן של ה – 8
29 שעות נישוב שזאת התקופה שיש פלטות לאוויר. נישוב זה אומר כל מה שנמצא בצינור, בהתחלה זה
30 חנקן, אחר כך חנקן מעורב בגז, אחר כך גז מעורב בחנקן ואחר כך גז מנושב לאוויר. בהתחלה זה רק
31 חנקן שיוצא החוצה, בשלב מסוים הגז מתחיל להגיע, ההערכה שלנו שלאחר 5 שעות יתחיל להגיע הגז
32 אבל אנחנו לוקחים את זה לחומרה ואומרים שיכול להיות שזה ייקח 8 שעות. לאחר 5 שעות יתחיל
33 להגיע חנקן מעורב בגז ולהיפלט. עם זאת, את התהליך הזה בכל רגע אפשר להפסיק. זה גורם נזק,
34 ומאוד לא רצוי מבחינה הנדסית. הזמן שעד הגז ייגמר זה רבע שעה- עשרים דק'.

35 לאחר שהגז מתחיל להיפלט לאוויר, זה בעצם הגז שהאסדה רואה. לאחר שרואים בגז שיוצא יש 95%
36 מטאן, שזה הגז שמעניין אותנו, אז לוקחים עוד פ רק זמן של כשעה כדי לוודא שמה שזורם באסדה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 זה הגז שיזרום עוד 30 שנה, אחרי שעה שהמטאן עם 5% של חנקן נפלט לאוויר מפסיקים את הנישוב
2 ומתחילים את הטיפול של הגז, ובאותו הרגע הגז עובר בצנרת לחופי ישראל.
3
4 **סמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מר גיא סמת :** ההיתר ניתן כדי למנוע את הפליטות. במצב שבו
5 הפעילות קורית, צריך לדעת מה המזהמים. בכל המתקנים בארץ חוק אוויר נקי מתיר לך לתת היתרי
6 פליטה. יש פלטה של חומרים שעושים לגז הפרדות, יש לה מתקני טיפול שאמורים לשרוף את אותם
7 גזים – יש אמצעי מניעה שקיימים. הרעיון הוא שכל הגזים הם מטופלים, ככה זה בהיתר. הנזק שלהם
8 קיים אבל מזערי, ויש אמצעי הפחתה.
9
10 **ב"כ המשיבה 1 :** בתקופה הרגילה, הפגיעה אמורה להיות מזערית מאוד. אחוז הפלטה באזורים
11 המיועדים יהיו נמוכים יותר מכמויות הפלטה שאנו רואים באפליקציה.
12 לשאלת המצטבר, הערכים מלכתחילה שהמשרד להגנת הסביבה לקח זה ערכים שכן אדם נחשף כל
13 יום במשך כל החיים לערכים האלה, וזאת ההנחה המחמירה. הערכים האלה הם הערכים שאנו
14 מניחים שאסור לעבור, בהנחה שיש חשיפה תמידית לאורך כל חייו של האדם.
15
16 **שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה :** יש לנו את המצב השגרתי שמתייחסים אליו
17 בהיבטים של זיהום האוויר. כשאנחנו מקבלים בקשות להיתר הפלטה, הדבר הפריזמה שדרה אנו
18 מסתכלים היא פריזמה של קטסטרופה לאוכלוסייה. האירוע החמור ביותר שיכול לקרות, יכול להיות
19 הפגזה של האסדה ופיקוד העורף בדק את הדברים.
20 אנו מדברים על מצב שבו כל הפילטרים לא פועלים, באסדה יש כל מיני גזים שעוברים כל מיני
21 תהליכים. הדרישות שאנחנו דרושים הם כאלה שמבטיחות שרמת הטיפול בגזים ובמזהמים שנפלים
22 לאטמוספירה היא רמה מאוד נמוכה. כשאני מסתכל תעל קטסטרופה של זיהום אוויר, אני מסתכלת
23 על מצב שבו יש כשל, ומתקני הטיפול מהלפיד ועד מתקני ההפלטה כל אלה כושלים, במצב הזה, זה
24 המצב שקורה לנו בהרצה. כאשר אנחנו בין שעתיים לשלוש, אחרי שחקנו את החנקן ומתחיל להיכנס
25 גז בערות לא מטופל, המזהמים שבתוכו מושמדים עד למצב שבמשך שעה עד שעתיים הוא זורם ללא
26 הפרעה ולא מטופל, זה מדמה עבורנו את המצב שבו אין טיפול בגזים הנפלים, ולכן תקופת הנישוב
27 הזאת, המצב הזה הוא המצב שבו יש את הפלטות המריבות. בתרחיש של הפלטות הגבוהות ביותר
28 אנו נגיע למצב שתוספת הזיהום שאנו צופים לקבל זה תוספת של לא יותר מ – 3.5% מתקן הסביבה.
29 אם התקן הוא 3.9%, התוספת היא 3.5% /שזה בערך 0.135%. זה זניח. ריכוז שאנו מודדים היום
30 בכרמל בתחנות הוא בערך בין 1.2-1. התוספת אז תהיה 0.1. אנחנו סביב שליש מתקן הסביבה.
31 אם אנחנו הולכים למרכז תל אביב, יש לנו שם תחנה באלנבי עירוני ד', לא הכביש הכי מרכזי
32 הריכוזים שאנו מודדים בסביבה הם בערך 60% מהתקן. כאשר יהיה את הנישוב שהוא לא מצב
33 בשגרה, בשגרה הגזים יטופלו, אנחנו עדיין נהיה יותר נמוכים ממה שקורה בתל אביב ובירושלים.
34 אנחנו לא מייצרים מתקנים שעומדים בסטנדרטים הכי מחמירים באירופה, זאת המדיניות שלנו.
35 כאשר אנו מדברים על מצבים של פינוי אוכלוסייה, תקן הסביבה שלנו מתייחס לחשיפה לאורך שנים,
36 חשיפה כרונית. כאשר אנו מדברים על מצב של פגיעה באוכלוסייה מדובר בתקנים של שישה סדרי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 גודל מעל. על בסיס הידע המקצועי שלי, אין סיכוי קלוש שנגיע לריכוזים שמחייבים פינוי אוכלוסייה
2 כתוצאה מהאסדה. יש אמצעי ביטחון, הרבה בגלל הדאגה הציבורית.

3

4 **סמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מר גיא סמת:** יש לסיכון הזה עציר המידית של האסדה. הרי אם
5 לא יקרה ואין שום דבר זה לא רציני. יש לזה שסתום, הוא מבחינתנו יכולת העצירה של האסדה.

6

7 **שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה:** לאור דבריו של הסמנכ"ל, הסיכוי הקלוש
8 שנגיע למצב שהריכוזים בחוף יגיעו למצב של פינוי אוכלוסייה.

9

10 **אודי אדירי, מנכ"ל משרד האנרגיה:** יש לנו אנליזות של הגז שנמצא באדמה, הן ברורות. הגז הזה
11 כפי שהוא מוכר, מהגז שנדגם לא יכול להיות סנריו של ריכוזים כל כך חריגים שיחייבו סגירת האסדה.
12 אתה מוציא גז בלב האדמה ולכן אנשים יכולים להגיד זאת, נכון שזאת לא אנליזה אבל זה מאגר של
13 מאות ק"מ ואי אפשר לדעת מה יש בלב ים. הסיכון הוא אפסי בחזקות אפסיות.

14 הציגו את הריכוזים, הריכוזים הם אפסיים. הריכוזים שמחייבים פינוי אוכלוסייה הם פי אלף ביחס
15 לתקן שהוא בעצמו פי 30 מהתוספת שהדבר הזה יתקיים. יש כאן מערך שכמותו לא ראיתי של
16 היערכות לאירוע הזה. הגרוע ביותר הוא שכשמתחיל תהליך הנישוב, בראשיתו שי מעט מאוד גז, אך
17 כבר בראשית התהליך, יש מדידה של שיערו הגז הרגיל בין זה. בהרצה על האסדה יש אנשי משרד
18 הגנת הסביבה ואנשי משרד האנרגיה. היה ובתחילת הזרמתה הגז מלב הים מתגלה שמה שיש שם
19 שונה לחלוטין בכל הקידוחים שנעשו, שהסיכוי לכך הוא אפסי הפעולה היא עצירת התהליך. היא
20 תמיד אפשרית. בשעות הראשונות השיעור גז באדמה הוא מאוד קטן, כבר אז אפשר לראות את הסוג
21 שלו. האסדה מורחקת במרחק של שעתיים נשיבת רוח מהחוף. אם הגז שיצא בלב האדמה שונה ממה
22 שיצא בכל האנליזות עד היום, זה יהי הניתן לזיהוי בשלב מאוד מוקדם, והפעולה שמשרד האנרגיה
23 ינחה את המשרד לעשות זאת סגירת האסדה. התוצאה של זה תהיה שההסתברות לעליית הזיהום
24 בחוף היא 0. אני מדבר על תקופת ההרצה שהיא יותר מסוכנת מהשגרה – כל הגז מנושב והוא גם לא
25 מטופל, לכן זה מצב מאוד קיצוני. גם במצב קיצוני זה הוא 3.6% מהתקן כשפינוי אוכלוסייה עושים
26 כשאתה פי 1000 מהתקן. הציבו כאן פתרון בדרישות מהחברה, שאנו עומדים מאחוריהם, כי בעיננו
27 הבטחנו לציבור שהמיקום הזה של האסדה הוא בטוח באופן מולט לציבור ואנחנו לא נשחק עם הדבר
28 הזה בשום אופן ויהי מה. לכן אם יהיה כאן ספק אנו ננחה לסגור את ההנחה.

29

30 **עו"ד סבג:** החוק בסעיף 7 מאפשר למפעל שמקבל את ההיתר להקים תחנת ניתור. בהתייחס לתקופת
31 ההרצה, אין קושי כי אנשי הרשויות נמצאים שם. כל תושב יכול לראות מה קורה בזמן אמת ולהתריע
32 בנושא הזה בכל תקופה.

33

34 **שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה:** תחנת הניתור השגרתיות שבחוף שמוודדות
35 מה אנשים נושמים, יש שלוש תחנות שמופעלות על ידי חברת מודל. מדובר ביותר מ – 100 תחנות
36 ניתור שמנתרות גזים רעילים מסוגים רבים. בסוף צריך למדוד את ההשפעה של אות ומקור פלטה, אז

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 מציבים תחנות ניתור בהתאם לאיפה צפויים להיות הריכוזים. יש לנו בין 6-7 תחנות ניתור סביבתיות
2 מול האסדה בחוף. המשרד שלנו כמו משרדי חוף סביבה במדינות אחרות בעולם מאמץ את העיקרון
3 של המזהם השלם. אנו דרושים מחברת החשמל למדוד את הזיהום שלה, מבתי הזיקוק למדוד.
4 הממשלה נכנסת לניתור בשל עצמה למשל במרכזי הערים – זיהום תחבורתי. חוק זיהום נקי יצר לנו
5 פלטפורמה לדרוש מכל תחנות הניתור לעבוד בסטנדרטים מאוד גבהים. יש מערכת שמוודאת שהם
6 עובדים בצורה שמייצרת תוצאות אמינות. יש כאן תחנות של עיבוד ערים, אחת שלנו בזכרון נידת
7 אשר מביאים אותה לזמן מה – הדרישה שלנו שיהיו 3 תחנות של נובל. הדרישה שלנו היא מול נובל.
8 במקביל עיבוד ערים הקימה תחנות משל עצמה מהחשש הציבורי. גם מערכי הניתור סביב בתי הזיקוק
9 ותחנות הכוח מופעלות על ידי איגודי הערים, זה גופים שהם ייעודיים. מה שהרווחנו מזה זה שלתקופה
10 הקרובה של אותה הרצה במשוב יש לנו כפל של מערכי ניתוב. בכל מקום אחר העולם המזהמים
11 נדרשים לדגום בסביבה כי יש עיקרון ברור. זה פרקטיקה יש לה לוגיקה מאוד ארוכה זה רק חצי של
12 המשוואה החצי השני זה שאנחנו מייצרות בקרה ע"י סטנדרטים ע"י גומרים שאושרו ע"י הגורמים
13 והסמכת מעבדות, אנחנו קובעים שהשיטות האלה מוסמכות על ידי המערכת מסביב שמקבלת
14 להסמכת ממעבדות. אנחנו באים ועושים בקרות מעצמינו.

15

16 מנכ"ל משרד התשתיות: העותרים הם יש להם תחנות והם מודדים, העותרת מודדת, אנחנו תומכים
17 בעותרת אנחנו משלמים כסף מידי שנה לתמיכה בארגון הזה כדי לתפעל את הארגון. זה חלק ממערך.
18 לגבי תחנות הניתוב. העותרת מודדת בעצמה.

19

20 עו"ד אדמון: המצב הוא שבעל המתקן הוא זה שינתר. אנחנו הגענו להסדר עם איגוד הרים, שהם
21 ינתרו עבורנו לי יש צו המחייב אותי לנתב מכוח הכוח. אני מפנה את בית המשפט למכתב מעת נובל
22 אל המשרד להגנת הסביבה, שבא היא מודיעה שהם יעשו עבורנו את החיוב שלנו. לכן ביקשתי עוד
23 רישיון ולא נתנו לי. משרד האיכות הסביבה אישר את הדבר הזה והוציא צו חדש. מי שיבצע את
24 הניתור מבעוד ימים ספורים, מי שינתר לאורך כל השגרה יהיה איגוד הרים.

25

26 שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה: בגלל שזה הרבה ניתורים והרבה דרישות
27 נעשה קצת "מישמש" בכל המסמכים שקיבלנו. הנתונים האלה מפורסמים, על זה דיברת עכשיו
28 בהקשר לתחנה שלנו. זה המעגל החשוב ביותר. מעבר לזה יש לנו גם דרישות שנוגעות למדידה עצמה.
29 בכל מקורות הפלטה, בברזים אם יש דליפות, בלפיד עצמו ובערובות המחממים, וכמויות הפליטה
30 עצמה. אנחנו מדברים על ניתור ודיגום. זה מבצע רק נובל על פי דרישה שלנו עם בקרה שלנו, מפקח
31 שלנו יגיע עם מצלמה ועם מכשירים בשדרה כמו שעושים במפעלים אחרים, צד שלישי אבל המפעל
32 משלם לה. ניתור זה מדידה מתמשכת כל הזמן מכשיר שעומד ולא בא בן אדם. דיגום זה מדידה חד
33 פעמית. אותו דיגום של אחת לשבועיים מדובר על הסדה עצמה. אנחנו דוגמים את אותם ערובות
34 ואותם דליפות מאביזרים, אנו מבקשים מנובל וזה מידע. גם דרשנו מדידה, בגדר הסדה אנו חושבים
35 לפי הידע המקצועי שלנו ואחרי שבחנו את הדרישות והיתרים של מוסדות אחרות בעולם, אנו חושבים
36 שאין סיבה למדוד בגדר הסדה. הדלתות מאוד נמוכות ולכן אין הצדקה לבוא ולעשות דיגום בגדר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 ההסדה. שמענו את הציבור ואמרנו אנחנו נדרוש מניבול דיגום אחת לשבועיים. גם בחוף וגם יש לנו
2 מדדים רציפים על ההסדה.

3

4 **ראש אגף לרוחות אוויר**: לעניין ה-26 דגימות זה כדי שנוכל לקבל תמונה שנתית. שאנחנו עשינו את
5 החשיבה של נובל בהתחלה לא מצאנו סיבה לבצע דיגום על ההסדה. המקום היחידי אולי מהמחממים.
6 הסיבה שפרסנו את תחנות ניתור מחשש שכמעט לא קיים. אנחנו פה החמרנו, ולכן יצרנו.

7

8 **שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה**: תשובה אקטואלית תינתן מתחנות הניתור
9 בחוף.

10

11 **עו"ד אגמון**: בהסדה יש ניתור רציף. רק לדיגום שמדובר עליו שי דרישה לחלק מהחומרים לניתור
12 רציף שמבצע נובל בעצמו. מפנה לנספח 1 לתשובה שלנו סעיף 14, למיטב ידיעתי יש ניתור רציף.

13

14 **שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה**: אין מכשירי ניצור רציפים עם אישור מכשיר
15 ניתור פנים לבזון בערובות. אנחנו לא מכירים. ולכן דרשנו שוב לפי המקור. המחממים זה סוג של
16 מתקן ששורף את הדלק.

17

18 המחממים לוקחים את כל הגזים. כדי לייצר אנרגיה אבל יחד איתו, את הגזים הכבדים יותר. והם
19 שורפים אותו בתוך המחמם שלא יצא החוצה. המחממים זה מקור האנרגיה של הסדה, במקום לבזבז
20 חשמל, הם מעדיפים להוסיף את הגז המזוהם יותר ולא ייפלט החוצה. זה נותן נתונים ברורים. על פי
21 זה אנו יודעים להגיד מה הדלפות של מכשירים שונים.

22

23 **שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה**: בזמן המישוב אנחנו דורשים על מנת שאנו
24 נוכל לדעת הפלטות יהיו אנחנו דרשנו מהם להביא מכשיר מיוחד שידע בזמן אמת, פחות משעה, שידע
25 להגיד לנו מה ריכוז ורצף הברזן, על הבסיס הזה אנחנו נדע מה הרצף של הבזון, ונוכל לדעת אם צריך
26 או לא צריך לסגור את הסדה. יש עוד דברים ועוד אלמנטים שדרשנו. יש לנו יכולת לבקר את זה גם
27 בזמן אמת. לכן חשבנו שאין צורך מאחר וראינו שיש חשש מציבורי דרשנו לעשות דיגום. אנחנו לא
28 ממש ראינו שנעשה במקום אחר בעולם. כדי להיות זהירים, אמרנו נעשה דיגום, ודיגום הוא אמין,
29 אנחנו גם נדרוש ניתור. בנינו גם שליקס ופה בגלל החשש במפעל אחר לא היינו דורשים. אבל בגלל
30 החשש הציבורי והעובדה שבגללה דרשנו. נדרוש גם רציף.

31

32 **עו"ד סבג**: מסמכי הבקשה שהוגשו באזור סעיף 3 לבקשה יש התייחסות גם לכמות, ולכן זה פורסם.
33 זה חלק מההיתר.

34

35 **עו"ד אגמון**: הבקשה על נספחיה היא מחלק מהוראות הדין. היא באינטרנט אונליין הפרשה עצמה.
36 יש לינק בתשובה שלנו.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1

2 הגב' בתיה גיטאון מהלשכה המשפטית: כל נושא בהפעלת הסדה בתקופת הרצה, ז"א אנחנו במסגרת
3 הפליטה. אפנה את אדוני לטבלה ב' בסוף העמוד. אנחנו דורשים להכין ולהגיש לאישור הממונה. הם
4 צריכים לפרק את שלבי הרצה, היא חלק מההיתר, זה תנאי שנקבע. הם צריכים להגיש לממונה
5 לאישור.

6

7 עו"ד סבג: נחסם להוראות הציבור.

8

9 שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה: המידע על כמויות הפלטה בתקופת הרצה,
10 המידע הזה נמצא בבקשה לעותר פורסם ביוני לציבור. הם פורסמו ע"י נובל, ופורסמו להערות ציבור.
11 יש לנו פה מכתב של שומרי הבית. שאלו על זה והגיבו יש תשומת לב על זה. תוכנית הרצה המפורטת
12 אנו דרשנו לאותם שעות בשתי התקופות האלה, לא פורסמה להערות ציבור. המידע המהותי שעמד
13 בלב העניין פורסם בלב הבקשה. כל מה שסיפר יוסי למשל, זה לא פורסם. אבל הדבר המהותי העוסק
14 בכמות שתימשך בכמה שעות זה פורסם, זה הדבר המהותי. אנחנו בעצם מדברים בפועל על שתי
15 תקופות של 3 שעות. ההיתר בא לוודא ולקבוע את כל האמצעים הבקורות והניתור לכל התקופה שבה
16 הסדה תפעל. מרבית המפעלים, יש לו תקופה של הרצה, זה טבעי. אני לא זוכרת כ"כ תשומת לב עם
17 הרצה, פה זה בסדר ומקובל מאותה חשש אנו נותנים המון מידע, אנחנו נהיה בחוף לראות.

18

19 עו"ד אגמון: כמות הפליטות של רכיבי החומרים האורגניים שהם מרכז החשש שיש, אחד, בהערות
20 מטעם הציבור שנשלחו להגנת הסביבה, טיוטת ההיתר והבקשה שלנו, הכל ביחד, בתקופת ההרצה.
21 אני מפנה את בית המשפט לתגובה במסגרת השימוע מיום 7.8 בעמוד 7, הערות כלליות סעיף ד' זה
22 הערות הציבור. זה 3.4. הכל היה בידיעת הציבור. לא היה להם איך שהדברים התבצעו היה להם
23 תעודת היתר מלאה. מה שחשוב זה שאיש מהציבור, זה כמות הפליטות המשוערת. אני אגיד משהו,
24 מבלי לפגוע, אני רוצה לעשות בצורה נינוחה, על פי המידע ההנדסי המתמטי זה אותו מודל פיזור,
25 כנספח 10 לתשובה שלנו, במקרה הקיצון ביותר שבו אנחנו נעבוד בהרצה 8 שעות, וייפלט כל שעה
26 מקסימום שעה, למערכת יש כיבלות, כמה גז יכול להיכנס בצינור. שמדבר על 9.5 ק"ג בשעה,
27 שהמשמעות היא כפול 8 זה 67 ק"ג בנזן המקסימום שיכול להיות, ולקחו את משטר הרוחות הכי
28 קשה, העלייה בזיהום היא שואפת ל-0. ואסביר מה זה שואפת ל-0, מציג לבית המשפט – זה מערכי
29 הניתור של משרד לאיכות הסביבה לא שלי לא נגעתי לא שילמתי על זה, יש פה טבלה, ערכי בנזן שזה
30 בליבת הבעיה, בחיפה תל אביב וירושלים. בירושלים רחוב בר אילן שהוא סמוך אלינו כאן הערך הבנזן
31 הממוצע הוא 053 המקסימלי, המותר הוא 012. אם יתווסף מהתקן שיגרמו עקב מקרה קיצון אנחנו
32 נעמוד על 02. אם המישוב במקרה הקיצון שלו הכמות תהיה חצי, זה הסיכונים, כל רגע כאן אנחנו
33 רושמים בנזן כפול פי 2. הערכים הם רחוקים מערכי היעד, בבנזן מוגדל הסיכונים שלו. ואנחנו עומדים
34 ב-0.

35

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה : ההוראות לעניין תחזוקה מחלוקת למספר
2 סעיפים, בזמן תחזוקה של המתקנים או דורשים, תחזוקה זה על מנת לוודא שבמערכות לא יהיה
3 כשל.

4
5 עו"ד אגמון : בפעולה של תחזוקה עוצרים את המערכת.

6
7 שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה : במצב של תחזוקה אנחנו דורשים הפניית
8 הגזים לטיפול במערכות אלטרנטיביות, 7 ח' להיתר מדבר על כך (מצטטת). ז"א במצב של תחזוקה
9 או דורשים להפנות לאמצעי טיפול נוספים ואם הם לא עובדים צריך להפסיק את העבודה של אותו
10 מתקן כך שלא ייפלטו מזהמים. אני מסתכלת מה נפלט, לגבי כל פליטה. זה קשור לאותו מסר שאני
11 מנסה להעביר, אנחנו נקטנו ברזולוציה ודרישות הרבה יותר ממה שמקובל בעולם. ז"א נותנים פטור
12 למפעלים במצבים של תקלות. במצב של תחזוקה יכול להיות מצב, פליטות, וכל מיני מתקנים אחרים.
13 זה יכול להיות גם ימים, במצב כזה במרבית המתקנים התעשייתיים הם מאפשרות למתקן לעבוד ללא
14 אמצעי פליטה מכיוון שמאזנים אל מול הדרישה לצמצם זיהום. שמקרים שלא ניתן להפעיל את
15 האמצעים, אז נפסיק את הפעילות, לא יוכלו לעבוד זה החמרה מהותית. הטענה של העותרים אינה
16 נכונה. אין מצב לפלוט את מה שהם רוצים להעביר מה שהם רוצים. נוכח הסעיף 7 ח' בהיתר שמתייחס
17 ספציפית לעניין.

18
19 מר אילן אוהיון יועץ למשרד איכות הסביבה : יש מתקן אחד בהסדה שהוא יותקן רק בשלב ב' של
20 פיתוח ההסדה, שזה מתייחסים שזה המזהמים שלהם והם בכמויות קטנות במתקנים האלה. זה חום
21 טרמי כל אחד מהם והם תחת רזולוציה שנקראת אל סי די. הם לא קיימים, והיא נותנת זמן לפליטה
22 שלהם ולא יותר מ-120 שעות בשנה. המתקנים האלה לא קיימים כרגע. ונתנו זמן הגבלה מוגבל.
23 מדברים על מזהמים שרמת הסיכון שלהם קטן יותר. זה בכל תחנת כוח במדינת ישראל.

24
25 מר אודי אדרי : בתחנות כוח קיימות היום להחליף עד להפסקתם המוחלטת בתוך 5 שנים כמו
26 שהתחייבנו, מתוך אותם רכיבים. ועוד עשרות מונים ממה שקיימים בהסדה ומהחשמל. זה קורה כל
27 יום, יש שני סוגים. יש כאלה שעוד לא עברו השבחה. וחשוב בהקשר הזה לשים את הכל בפרופורציה.
28 אני חשוב שתומת לב הציבורית העתירות, לחשוב ולעשות, באיזשהו שלב שהדבר הזה נהפך לסדרתי
29 אובססיבי אז אני וחבריי איבדנו עשרות ומאות שעות עבודה שצריך לפקח עליהם. מתקיים פורום
30 המטרה שלנו לעשות אינטראקציה עם הציבור.

31
32 עו"ד סבג : לגבי התקלה אין ערכים מקסימליים, זה 81 לתשובה, ואני גם מקדים למצב חירום. אנחנו
33 משתדלים שלא תהיה תקלה, ואם יהיה תקלה אנחנו נעצור. תקלה = עצירה. אותם ערכים מחמירים.
34 תקלה זה מונח שקשה לי לאמוד אותו.

35

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1. שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה: התשובה מופיעה בסעיף ה-1 לגבי התקלה. זה הוראות בדירקטיבה, זו פשרה מאוד סבירה עם המציאות. אנחנו מצמצמים את היכולת לפלוט מזהמים בזמן תקלה, זה האיזון שאנו מייצרים.
- 2.
- 3.
- 4.
5. **הגב' נטע דרורי מהלשכה המשפטית**: המודד, מפנה לרציונליים של הרדקטיבה האירופיים, כבר מימד של מודל האוויר, אנחנו בעצם מפנים את הממונה שזה צור ואנשי האגף, ולמעשה גם היתרי הפליטה, זה באים ממנגנון אירופי, המנגנון הזה קובע הסדרה שמבוססת על טכנולוגיה, שמיושמת ממסמכים שנקראים "דרף". כל הדברים שלמה אנחנו מאשרים תוכנית בדרך שאנו מאשרים, בנוגע למסמכים האלה. ברור שיש החמרה מהסטנדרטים, כאשר אנחנו מאמצים את זה, היא מבוססת על זה שיש טכנולוגיה, שמייצגים במנגנונים והיא נחשבת לטכניקה וממנה נגזרים. כאשר יש תקנה וטכנולוגיה לא פועלת יש אותה ערך ולכן מגבילים את זה. ז"א כלים אחרים שיתנו מענה לחשש הסביבתי. לכן זה בעצם עולם מאוד טכני, מקצועי, שיש טכנולוגיה ושיש ערך.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
14. **הגב' בתיה**: אנחנו לעניין הדרישה לפליטות, אנו דורשים שכל פליטה תעבור דרך המתקנים. גי אר יו. שזה השבה של הגז ובנוסף שני לפידיים. מה שקורה במקרה של תקלה אנו דורשים שהמפעל יפסיק את הפעילות במתקן הזה. סעיף 7ב מראה את התהליך, לעמדת טיפול. זה לעניין תקלה. מראה תהליך לעמדת טיפול בעת תקלה. אם מתקן הגיבוי ושניהם לא עובדים זה עובר ללפיד.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
19. **עו"ד סבג**: יש הסדרה כוללת לגבי מה צריך לעשות במקרה חירום. אין שום דבר שונה למה שקורה במתקנים אחרים, ולכן אנחנו לא מצאנו לנכון, אין לטענה הזאת משמעות. יש סדרי דין לעניין הזה.
- 20.
- 21.
22. **מר אודי**: כל התהליך של הסדה היה עם גורמים מוסמכים שניתחו את המשמעויות שיכולים להיות בחוף. זה נכון במסגרת עתירות קודמות. נגיד יש פגיעה בהסדה, אז קודם כל נעשו כל הבדיקות שהנזק לא יגיע לחוף, ואפילו רחוק מזה. יש לנו הוראות וסמכות מול חברת נובל, עד כדי סגירת ההסדה. למשל מה שהיה בחודש מאי ברצועת עזה, סבר המשרד כי משיקולים אנחנו, ללא דיחוי וזה בתוך פרק זמן, לסגור את העסקה, והדבר הזה מצוי בידינו, וזה מה שהביא לסגירת ההסדה.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
28. **הגב' נטע**: הנושא של החירום כי הוא לא של היתר הבדיקה. המצבים החריגים שעליהם דיברו, התחזוקה, התקלה, הם הנושא האוויר. החירום זה מה שהעלה ע"י העותרים, של הזרמה לים ודברים מסוכנים. כפי שנאמר גם נדון בעתירות קודמות שנמחקו. זה לא חלק מההליך הזה.
- 29.
- 30.
- 31.
32. **עו"ד אגמון**: אני רציתי לדבר על מאזן הנוחות, למה אין תוכנית לחירום, אני רוצה להבין. זאת עתירה מספר 18. זה לא מתקבל על הדעת, 18 עתירות על נושא כזה. מפה כן לעשות זה קרוב לפה קרוב לשם. זה לא פה. אני חושב שמשך להגנת הסביבה יצרו פה מערך בטיחותי הגנתי שאין שני לו, אנשי נובל, שאמונים על הקמת מוסדות לא נתקלו בדרישות כה רבות, ומכל סטנדרט של ארצות הברית ועמדנו בכולם. היו ויכוחים והיו הסכמות. אתה הולך לתחזק איזשהו חלק, לכל חלק יש גיבוי כדי שלא יהיה
- 33.
- 34.
- 35.
- 36.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 פליטה, ואם אין גיבוי אין הפקה. וללפיד יש גיבוי. לכל אחד יש גיבוי, וכך אנחנו בנינו על פי הוראות,
2 נדמה לי שהכניסה הזאת לפרטי פרטים, באה הרשות ואומרת, אנחנו עומדים בהחמרות. אני לא חושב
3 שזה המקום. אנשי המדינה ואנשים איכות הסביבה, הסביבה חשובה להם, ורואה אדוני איך אנשים
4 קמים פה ומסבירים, בין היתר משרדם של העותרים, שבלחץ מסיבי שבא מתוך מצוקה שאני מכבד
5 אותם. אין מקום שבית משפט זה ייכנס לתוך הדברים האלה.

6
7 **ב"כ העותרים**: אני חוזר שעתיים אחורה, ואני רוצה להתחיל מנקודה, שהנתונים שהוצגו בפני אדוני
8 לא נותן את התמונה הכוללת, של מה שקרה עד עכשיו ומה יהיה עד עכשיו. כדי להבין אני מפנה לנספח
9 א' לתשובה לתגובה שהגשנו היא מתארת מה יקרה בתקופת ההרצה. זה מפי נובל. בשני השלבים
10 הראשונים הם שהכמות הייתה אמורה להיפלט. לכן גם הגשנו את הבקשה למתן החלטה לפני יומיים.
11 ויראה את הפליטות של עד היום לעומת אלו שצריכות להיפלט. קודם כל שמראים לבית המשפט
12 נתונים בטלפון, ושואמרים מה שיהיה עד עכשיו.. אנחנו לא מקבלים את התזה הזאת. צריך להבין את
13 הדברים בהקשר. הטענה שלי היא טענה של חוסר סמכות, כשהיא משתלבת באוויר נקי, הנטל הוא
14 עליהם, לא עליי. עקרון הזהירות המונעת, אומרת שהם צריכים להראות שהכל בסדר, לא אני. אם
15 אדוני יסתכל בהיתר הפליטה, בסעיף 3 ג 1 ו-2, נקבעו כמויות, והבנזן שפלטו בשגרה ושוב רק כדי
16 שבית המשפט יבין, אפנה שוב לטבלה בשנה מותר לפלוט 20 טון. בתוכנית הערצה מותר לפלוט את
17 הכמות שמותר לפלוט בשנתיים וחצי. סעיף 22 ב ו-ג לחוק הנקי, יש רציונל, זו לא טכניקה. חברי
18 שהגיש את המכתב של שומרי הבית מעניין למה הוא מגיש את זה ולא את ההוראות להיתר. אם או וי
19 יו סי זה מה שנקבע בבקשה להיתר. בנזן לא צוין שם.

20
21 **שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה**: טבלה 3.4 שמופיעה בבקשה להיתר. הבקשה
22 פורסמה, והוגש הלינק.

23
24 **ב"כ העותרים**: זה לא לב העניין כאן. לב העניין זה שהדברים צריכים להיות בהיתר. יש הרבה
25 משאלות של נובל. זה לא קיים בהיתר. זה תוכנית שמוגשת אחרי שניתן ההיתר, ומפורסמת ב-18.11
26 ואומרים לנו שלמחרת מתחילים. יש הרבה דברים בבקשה. המסמך שלגביו כולם עמדו לרשות
27 הציבור. התשובה היא שזה לא בהיתר זה מסמך שלא היה קיים. היתר הפליטה לא כולל הוראות.
28 הדבר הזה מנוגד באופן בוטא. אין פה שיקול דעת. אם נקבל פה את הטענה שלהם, למה צריך 9 עמודים
29 של היתר, אפשר שורה אחת של הוראות הרצה, התפעול ויתקבל תקנון. זאת הטענה שהם אומרים.
30 אפנה לסעיף 22 לחוק אוויר נקי שקובע מה יהיה בהיתר. אבל ההיתר קובע רשימה של דברים שחייבים
31 להיות בהיתר. אין פה בכלל שיקול דעת. החוק הזה לא סתם, החוק הזה יוצא מנקודת הנחה, שיש פה
32 גזים רעילים, אין שום מחלוקת שבנזן הוא חומר מסרטן, אם הכל היה טוב ויפה לא היה צריך את
33 חוק אוויר נקי, הגזים האלה מסוכנים ורעילים, זאת חזקה שהחוק יוצר. אי אפשר לבוא ולספר לנו
34 סיפורים שלא נטענו בכתבי הטענות, ושומעים פה דברים חדשים. אבל באים אלינו עם כל מיני
35 סיפורים על 3.5% וערכים של הבנזן. מדובר בכמות גדולה ממה שההיתר מאשר לפלוט. לא משנה כמה
36 סיפורים יספרו לנו על זה שאין סקנה, ההיתר לא מתיר לפלוט כמות כזאת. מה שהחוק מחייב הוא

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 לקבוע את כל התנאים שיהיה אפשר להגיב עליהם. לעניין הניתור – מובא כאן הציטוט שמר אדני
2 באסיפה מצולמת אומר וגם המנכ"ל ישראל, על הסדה הזאת יהיה ניתור רציף. אנחנו עשינו את
3 ההבחנה בצורה מאוד ברורה. הניתור על ההסדה זה ניתור רציף רק לגבי דברים מסוימים ולא על
4 הבנזן, שהוא החומר המסרטן הוא החומר המסוכן כאן. נעשה ניתור פעם בשבועיים, כשניתנה הבטחה
5 מפורשת שישי ניתור רציף, ואז נותנים פה הבטחות ואמירות. זה לא עניין אישי. מעבר לזה ההבטחות
6 שנשמעו פה שלא מוגנות בהיתר. הניתור שקורה בתחנות החוף כמו שיש פה, הם עומדים פה ואומרים
7 שאם יהיה תקלה, נעצור את זה, ובעצם נגלה את זה רק כשזה יגיע לחוף אחרי השבועיים. הניתור הזה
8 אם מתגלה שם משהו זה מתגלה אחרי שעות שנפלט בנזן. הגמגומים שאני שמעתי פה שאדוני שאל
9 מה הסיכון, אז כן יש פה סיכון. עקרון הזהירות המונעת הוא כשיש סיכון, גם אם הוא קטן. זו
10 המשמעות המשפטית. החוק מחייב לבצע ניתור. עולות פה שאלות שאין להם פה תשובות על זה. לאחר
11 12 חודשים אם יראו שיש בעיות יעשו ניתור רציף, מה פתאום עושים ניתור פעם בחודשיים, לא !
12 שיעשו ניתור רציף ואחרי שיגלו 5 שנים שאין בעיות, אולי שיעשו את הניתור אחת בשבוע. בעתירה
13 לצו ביניים הבאנו דוגמא. מה שקרה שאחת ליום היה צריך לבצע דיגום של המים על פי סטנדרטים
14 בין לאומיים, אבל מה עשו דיגום פעם ביום, נוהל דיגום בוקר, זה יקר, אז כל היום עושים עם מים
15 מזוהמים, ואז שעה לפני הדיגום, משנים את זה. ואז יוצא שהכל בסדר ואז חוזרים לייצר, אני לא
16 מספר סיפורים, אני מספר על פי דו"ח. עד שיתגלה בתחנת הניתור מה קרה זה יהיה שעתיים שלוש
17 אחרי התקלה. הוגשו תביעות, לא צורפו מסמכים. כל הדבר הזה מבוסס על נתונים של נובל. כשיש
18 מתקן שאומרים לנו שמבוסס על הערכות ומחשובים כללים. הנתונים שמוציגים פה לגבי ערכי הפליטה
19 הם אומרים ביממה לא חרגנו. אם לא הייתה סכנה לא היו קובעים ערכי פליטה. גם זה מדד מרכזי
20 לסבירות איך יכול להיות שמרכז הגנה לסביבה הם אומרים שלא ייפלט יותר מ-120 ברנזן בשנה.
21 משום שפליטה של יותר מזה עלולה לגרום סכנה לציבור. איזו סיבה בעולם יכולה להיות, מגבלה
22 כזאת. אני חושב כשמסתכלים על הדברים האלה במשקפי עקרון הזהירות המונעת אין שום תשובה
23 לדבר הזה, ולמה לא כללו את הוראות הרצה בתוכנית. לא כללו את הכמויות, לא נמצא בהיתר. אין
24 הפניה. הפניה היא לתוכנית עתידית. הטענה שלנו גם לגבי תקנות ותחזוקה, אי אפשר לפרסם לציבור
25 על היתר, זה לא נקבע עכשיו ודברים כאלה. בסעיף 3 ה להיתר הפליטה, מחריג מהיתר הפליטה את
26 פעילות התחזוקה, והדבר הזה אולי הותנה כאן. כמות הפליטות היא גדולה יותר. אם היו קובעים את
27 ערך הפליטה המקסימלי היה אפשר לכתוב בהיתר, אם זה יעלה אז נעצור. ההיתר אומר שזה לא
28 ייקלט בערכי הפליטה. לגבי תקלות, אז זה נכון אומנם שתקלה שמתרחשת, אבל אין פה שום הגבלה
29 שאומרת אחרי שנפלט... סעיף 7 ח קובע במקרה שלא ניתן להפעיל אמצעים לערכי פליטה, לא אומרים
30 שערכי הפליטה עולים. הם יודעים שמה שהם רוצים שזה תקלות שלא יגבילו אותם, והם יוכלו לחזור
31 כאילו כלום, ושבועיים אחרי זה יהיה שוב תקלה, על פי סעיף 22 ב ו-ג אפנה לשם, מדובר שם גם, אבל
32 דברים שהם לא בהיתר. ופה קבור הכלב, החוק הזה קבע מסגרת מסוימת שהיא לא מתקיימת, אחרת
33 לא נצטרך את החוק הזה, ואם לא מתקיימות הוראות החוק.. הם יכולים לספר עד מחר, אבל זה
34 מסוכן ולא בטוח. הם אומרים אנחנו פרסמו את כל ההוראות בבקשה שלנו וזה לא נכון, גם הטענה
35 השגויה הזאת היא לא נכונה משום שיום אחד בעתיד אנו נפרסם תוכנית תחזוקה, ואולי אפילו לא
36 לציבור, ובאותה נשימה הם אומרים שזה חלק מההיתר, והדבר הזה נכון גם לגבי תקלות. נאמרו פה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 כל מיני אמירות, על ההסדה, זה לא נכון, כל ההבטחות פה, שיהיה ניתור רציף על ההסדה, שהם יהיו,
2 כן פעם בשבועיים כשיעשו דיגום של ברנזן. אנחנו הבאנו במסגרת העתירה את ההיסטוריה של נובל,
3 מהערכות הראשוניות שלהם, היו הערכות שונות, ויש פה היסטוריה של דליפות, ושל מידע לא אמין.
4 למה ההיתר הזה הוגש ב2019 משום שבחודש 12/18 התקבלה החלטה של הגנה לסביבה שדחתה את
5 הבקשה ואומרת שהם מסרו נתונים לא אמניים, אז עכשיו לומר שהם סומכים על נובל, נובל תבצע
6 את הניתור, פטור מהוראות החוק של כל הנתונים שחייבים לפרסם. אחת הבעיות כאן זה שאין מידע,
7 ושלא כל המידע מפורסם זה מעלה שאלות רציניות, נדרש לאזן. צריך להביא בחשבון את ההיסטוריה
8 של נובל. בתוכנית הרצה בהיתר הפליטה אין את ההוראה הזו שניתנה כאן וזורמות במין אבל רשומות
9 על הקרח, זו שתהיה עצירה של מתקן, זה לא מופיע לא בתוכנית ולא בהיתר.

10

11 **מר זיו דשא ראש מועצת זכרון יעקב:** אני מייצג תושבים שמוחרדים מאוד, כי אני זימנתי ואני לקחתי
12 אחריות, הם הבטיחו שהכל בסדר, יש הרבה מפגשי עבודה, זה נאמר פה על ידי כמה אנשים פה, ואנחנו
13 הוכחנו שאפשר לבצע ניתור רציף וזה אפשרי. ויש הסכם לתחנות החופיות, לא שהמדינה יזמה, אנחנו
14 יזמנו את זה היום. המדינה לא ממנת את הניתור. אנחנו ממנים את הניתור מכספי הציבור בזכות
15 עצמינו. אנחנו בפירוש העלנו את הנקודה. טענו בדיון שאי אפשר ניתור רציף, וכן יש ניתור רציף.
16 הרשויות שעותרות לא חתומות על שום הסכם. אמרה גברתי הניתור, באיזשהו יום. המישוב הוא לא
17 מחר בבוקר. אפשר בראשון ושני יש זמן לדון. ב7.7.19 הגישה עתירה, והובטח שלתמר ניתן היתר
18 פליטה אוטוטו. נקודה נוספת זה אירוע לאומי, אנחנו יזמנו ואנחנו מפעילים את המדינה, יש תושבים
19 מוטרדים, והם עושים עבודה נהדרת, הם מוטרדים ובצדק, גם ממה שאני שומע פה, אני דואג על
20 הבריאות של כולם, אנחנו עושים את העבודה בשטח, אני מעביר פניות למשרד הבריאות. חבל שיאן
21 פה נציגות שלהם. גם משרד החוץ אינו משיב ונוכח. כמו שאמר ב"כ העותרים, יש התקדמות מסוימת
22 אבל זה לא הכל, אחד אני בתפקידי לא ייתן מעולם ולא אחתום על היתר בניה אם אין את כל התנאים,
23 קם עו"ד ברמן ואומר ואנחנו מוכיחים את זה, ולכן לא סביר שהמדינה היא אמורה לשמור על החוק
24 ותעשה את זה. אני התקשרתי לשמנה מנכ"ל של ראש הממשלה, ממלא המקום שלו, אני התקשרתי
25 אליו, יש פה אירוע, אנחנו לא יודעים, הציבור לא יודע, יש משרד הבריאות, האנרגיה, החינוך, יש כאן
26 את המשרד לביטחון פנים, יש את משרד הפנים, ואת משרד החוץ. יש פה חשש אמיתי ומוצדק של
27 התושבים עם מה שקורה כאן בתהליך הזה.

28

29 **ב"כ העותרים:** נטענו כאן כל מיני טענות בעלמא. כשנטענת טענה כזאת לגבי הנזק הייתי מצפה לגורם
30 מוסמך. אין שום פירוט, היו יכולים להציג הסכמים ולא כל מיני ארמיות כאלה בעלמא, אין שום
31 בסיס. בא נובל ואורמת אני לקחתי סיכון עסקי, הרי היא לא יכלה לדעת. איך נובל ידעה שב6.11 יינתן
32 היתר פליטה, ושלמחרת יהיה אפשר להתחיל את ההרצה. יש פה עסקאות בעשרות מיליונים ולקחו
33 סיכון. אולי כפי שבדצמבר2018. כנובל מתקשרת בהסכם ולוקחת על עצמה סיכון עסקי שלא הוכח,
34 זה סתם. אבל נובל לקחה על עצמה את הסיכון הזה. הם לא הוכיחו את הטענות שלהם במסמכים
35 שהגישו עד עתה. אבל הטענות של הנזק לא השתנו כלום, אין שום ראיה, וגם היום. תצהיר בלבד לא
36 מספיק. יש פה סיכון שנובל לקחה על עצמה, ולא לתת לה משקל במאזן נוחות. כשאדוני שוקל את

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 מאזן הנוחות פה הוא צריך לשים מול עיניו את עקרון חוק אוויר הנקי. מה הייתה המטרה של החוק
2 הזה, החזקה היא לטענתנו שלא התקיים ההליך המלאה של קביעה שלו בהיתר הפליטה יש פה חזקה
3 שנשקפת סכנה לציבור.

4
5 **מר זיו דשא ראש מועצת זכרון יעקב**: אם אין סכנה למי להודיע? לטלוויזיה, לגבי סעיף העצירה, יש
6 תהליך עצירה, פה מה יקרה, מה הם הפרמטרים, ז"א האם תהיה הצטברות, זו בעיה מאוד קשה, מי
7 יחליט לעצור, האם יש טבלה איך לעצור את המתקן, אין הוראות. עד כמה שאני מבין שרוצה לעצור
8 את העצירה זכות תיאום.

9
10 **עו"ד כוכבית נצח**: אנחנו בצו ביניים להליך מנהלי. אלא האם הרשות פעלה בצורה סבירה, והם היו
11 צריכים להוכיח, האחד שיש להם סיכוי טוב לזכות בעתירה, והשנייה זה שייגרם נזק בלתי הפיך, ולכן
12 צריך שיינתן הצו. דיברתי על נזקים, שיקרו אפילו מהיום למחר, חברי לא דיבר על נזק בלתי הפיך,
13 אלא על פליטת גזים. הוא לא מדבר בכלל על הנזק ולא למה צריך עכשיו לעצור. הוא לא דיבר על פגיעה
14 בבריאות הציבור, ועל נזק ממש. גם הוא חושב שהנזק יקרה רק באותו מקרה חיצון אם וכאשר
15 הסיכון שלו הוא קלוש. הטיעון של חברי על הנזק היה מאוד כללי, לא שמענו שום דבר ממש. לא
16 הבנתי למה צריך לעצור היום את התוכנית. נכון הגדרנו תקופה רגישה, אבל בסופו של דבר היא עלתה
17 בנקודה של 3 ומשהו אחוז. התקופה היא קצרה. לגבי סיכוי העתירה עומד העותר מול הרשות
18 באינטרס שלהם שהוא מנוגד, אבל בואו נכניס את העתירה שלנו למסגרת, זה המשרד במדינה ישראל
19 שאמור לשמור על ההגנה של הציבור, אין לנו לעשות פה משהו מנוגד. נקודת המוצא של בית המשפט
20 אמורה להיות, קיימת במקרה הזה ביתר שאת. זה דיון בתיק אזרחי, לא בעתירה. על מנת שבית
21 המשפט יוכל להתרשם, מהעובדים הכי בכירים שהיו מעורבים בתהליך. בכוונה אפשרתי דיון פתוח.
22 הדיון פה משקף גם את התהליך שהיה של שיתוף ציבור, והיה שקוף ופתוח לציבור. וראינו את
23 ההתייחסות היסודית לכל אחד ואחד מהטענות. אז הנה לנו על הדוגמא היום על אותם המצעיות לכל
24 אחד ואחד שהעלה טענות. יש פה הליך שכל הטענות האלה היו בפני המדינה ושקלה אותם. החליטה
25 להחמיר את דרישותיו. חבריי כל הזמן אומרים שתוכנית ההרצה היא לא חלק מן ההיתר, והתשובה
26 הייתה גם וגם, ואני אומרת לא ולא. הערכים של תקופת ההרצה פורסמו בבקשה צוינו הערכים האלה
27 וגם התייחסו אליהם. סעיף 2א. אם דיברנו על שיתוף הציבור, הוא היה והתייחסו לזה, השאלה הייתה
28 האם נובל כפופה לזה? התוכנית הזאת קיבלה אישור.

29
30 **ב"כ העותרים**: כשיש הוראה שאומרת בהיתר הפליטה תאומץ תוכנית הרמה שהמשמעות היא ..
31 תוכנית הרצה כוללת מידע נוסף. ההרצה תתבצע על פי תוכנית שתתבצע בהמשך. אפשר לשים את
32 סעיף 2א. בסעיף 3 ה' ובטבלה ב' ואפשר היה לכתוב, זה אם מאמצים את מה שכתוב בבקשה זה מה
33 שאמור היה להגיד.

34

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 הגב' נטע: מפנה לדברים שאמרתי, החוק לא מדבר רק על רשימת הנשואים. כאמור מאמצים את
2 הרעיון, לגבי הפליטה בשביל ההרצה אמרנו מדובר בנתון שמצוין במסמכי ההרצה, ואנחנו עושים
3 את זה בדבר שבשגרה. וההיתר מקנה.

4
5 שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה: התוכנית היא חלק ממסמכי הבקשה.
6 בבקשה יש התייחסות נפרדת בתקופת ההרצה. מלבד זה שיש הרבה פרטים שאנו רוצים לבדוק,
7 והיא חלק מההיתר. הוגשה גם תוכנית הרצה ע"י נובל, שגם עליה הוספנו הוראות נוספות וגם הם
8 חלק מחייב מכוח ההיתר. חוץ מהטבלה. בסעיף 1, בעת תקלה כאמור בסעיף 8 (מצטטת).

9
10 הגב' נטע: מדובר במצב שהמדידה היא באמצעות החובה להפנות לטיפול. יש פה הקלה מסוימת.
11 קובע ערך למצב שגרתי.

12
13 שולי נזר, סמנכ"לית לתעשיות במשרד להגנת הסביבה: ומתקן שעוד לא נמצא בהסדה, נתנו רק
14 לזה פטור של תקלה וגם את זה הגבלו לפרק זמן של 120 בשנה. לסעיף 2, אין פה הקלה. לגבי סעיף
15 ה' יש 3 סעיפים, ובפעולות התחזוקה הוא מפנה לסעיף 7 ח', שדיברנו על זה קודם, ולכן אין פה
16 פטור.

17
18 עו"ד נצח: תהיה נוכחות על ההסדה. הייתה טענה שאין ניתור רציף בערובה, והשבנו מכיוון שאין
19 מכשיר מאושר, אי אפשר לדרוש במסגרת ההיתר, כשאין מכשיר מאושר בזה. הייתה טענה על
20 השונות בערכים, על זה צריך לעשות הבחנה בין חשיפה תמידית לערך מסוים ובתקופת ההרצה. דבר
21 נוסף, זה על מכרז סורק.

22
23 מר אודי: מצה שאמרנו כאן זה הצהרות מחייבות שאמרנו כאן בבית המשפט, אנחנו מתייחסים
24 ברצינות באותו דיון שהבטחנו ניתור רציף, שממנו לפי הטענה מקיימים. אפשר להסתכל, אגב אני
25 תמיד חשבתי. באותו דיון בדיוק מכיוון שהיה ברור שזה לא יחויב בהיתר. אנחנו נדאג שיהיה ניתור
26 רציף, להבנתי ניתור רציף בהסדה קיים. אני יכול להעביר אחרי זה לכבודו מה אמרו, והכריזו
27 בפייסבוק גם של איגוד ההרים. ציטוט נוסף מחוף הכרמל, אני מצטט מתוך זה. יש לי את זה
28 מתחילת הדיון. מה שאמרו הנציגים באיגוד ההרים, זה שהגיו ניתור רציף בהסדה. במתקן סורק
29 ערכתי את הדוח יומיים, היה דגימה, והייתה חריגה עשו הרבה יותר מאשר דגימה יומית אבל עדיין
30 רבע מהתקן של משרד הבריאות. ולקח לזה זמן להיחשף. גם פה מציגים לך אדוני ניתור רציף
31 בהסדה. מה שנאמר כאן הם הצרות על הקרח, אני כתבתי אישית מכתב לפני יומיים, ולכן אנו
32 אומרים את הדברים האלה, אנחנו לוקחים את כל האחריות.

33
34 עו"ד נצח: אם בית המשפט יאפשר לנו לשמוע במעמד צד אחד. יש הרבה מה לפרט. אנחנו מוכנים
35 לבוא לכל דיון אבל כרגע אנחנו מבקשים לבטל את הצו.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1 עו"ד אגמון : לא מעניין אותי ה-5 מיליון, זה להשאלה פה, זה יותר מ-5 מיליון ואני יכול להביא
2 קבלות. הוא פרויקט מהגדולים שבישראל, זה פרויקט שבגיננו לראשונה. את זה פה רומסים ככה.
3 ואני מפציר באדוני לשמור את משרד החוץ. המשמעות פה היא שהצו הביניים ירק אסון לא רק
4 לנובל, גם למדינת ישראל. ההיתר לא הוצע שלא כחוק. אי אפשר לבטל אתה עסק הזה כי הנוק הוא
5 מטורף. פה אני רוצה לומר עם כל הכבוד, הם לא הראו ראיה אחת בפגיעה בבריאות. או דו"ח
6 שמראים, שיש נזק. אז איפה הראיה לפגיעה הבריאותית בגינה עוצרים פרויקט. בשביל להגיד את
7 זה, יש לעותרים טענה חזקה מאוד ויצאו ממאזן נוחות, אם זאת תהיה עמדת אדוני אני מכבד את
8 זה. אנחנו בתחילת הדרך במאזן נוחות ואין פה שום שוויון ושום חוות דעת אחת על פגיעה בבריאות
9 בפן שלנו. אם אנחנו לא נספק לירדן המצב לא טוב. וכדאי שאדוני ישמע את משרד החוץ. זה בליבת
10 מדינת ישראל. בפן הדיוני אין שום ראיה לפגיעה בריאותית, האמירה כי יש חזקה כי פולטים פה
11 יותר מהתקן הוא לא רלוונטי. פגיעה חד פעמית לא יוצרת נזק. אנחנו הבאנו חוות דעת הם לא
12 הביאו. בפן המהותי על פי שיעור במקרים האלה בפן הקיצון אין שום שינוי. יש ניתור רציף בחוק זה
13 שיקול דעת, ואני לא חושב שבית המשפט צריך להתערב בזה. על ההסדה נמצאים היום 320 איש,
14 רובם קבלני משנה, עולם חיפושי הנפט. לוקח זמן הדברים האלה. עם קידוח. הם לא יחכו פה עד
15 שנבדוק אם צריך ניתור רציף או לא צריך ניתור רציף, בגמר תחילת ההרצה, היא כלכלית, והיא לא
16 דחיה של מספר הימים שיהיה בהם צו כלשהו שיעצור את הפעילות אלא יכול להימשך לזמנים
17 ארוכים והאנשים האלה לא יישארו אותי, וזה מה שיקרה אם נעצור את זה. אני מבקש לקבוע
18 שבשלב הזה של הדיון טענות אי הסבירות שיטענו ע"י העותרים אין בהם כדי לשנות את מאזן
19 הבוחן. התחלנו עם בריאות הציבור ואז טיעון כזה וטיעון כזה. הטענה היחידה שהייתה להם היא
20 דברים לגבי הרצה. לא קיבלנו היתר מיוחד, לא קיבלנו שום דבר. ולכן אני חושב שהאי חוקתיות הם
21 נמוכות. הם לא בנו היתר מיוחד, הם נוהגים ככה בכל ההיתרים. ההיתר הוא להסדה. אני מבקש,
22 להסיר את הצו שניתן אתמול. אם יראה לנכון בית המשפט לקבל את טענותינו לגבי צו הביניים,
23 אנחנו לא יכולים להתעכב יותר. היה ובית המשפט לא יסבור לפי בקשתי ויסבור להאריך את הצו
24 ואו לתת צו ביניים, אבקש צו הולם את הנזקים, וזה מלא.

25
26 **ב"כ העותרים** : אנו נמצאים לא בסתם הליך מנהלי, אלא מכוח חוק אוויר נקי, העיקרון הוא
27 השקיפות. מפנה את אדוני לטבלה ב' שבה נקבע באופן מפורש להיתר הפליטה, זה נספח הראשון
28 שלנו בתוך 1/ע בעמוד 34 להיתר הפליטה. פה נכתב שבתוכנית ההרצה יהיה היקף הפליטות.
29 ככל שבית המשפט יחליט לבטל את הצו, נבקש שהצו יעמוד בתוקפו כדי שנוכל לשקול את כל הצעדים.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

18 דצמבר 2019

עת"מ 19-11-48783 מועצה מקומית זכרון יעקב ואח' נ'
ראש אגף איכות אוויר- המשרד להגנת הסביבה ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

החלטה

ככל שברצון המשיב 1 להגיש מסמך במעמד צד אחד בעניין אינטרס של היחסים בנוגע לעתירה זו יעשה כן עוד היום עד השעה 19:30.

החלטה תומצא לצדדים.

ניתנה והודעה היום כ' כסלו תש"פ, 18/12/2019 במעמד הנוכחים.

אלי אברבנאל, שופט

15
16

הוקלד על ידי אלירן דולס